

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

דב"ש וצ"ה תמיה לרבי כיון דהטיל הכתוב ככה צין קריאה למעשה [נימא] דלעכצו תרוייהו ותו איכא למיתמה ארצה הוה לן למימר אליבא דרבי יהודה אפילו אי לא הוה כתיב אלא כה דקריאה מעכבא ולא מעשה דהא שמעינן ליה צפ"ק דר"ה (דף ט:). דמקרא נדרש לפניו ולא לאחריו דאמר יוצל אע"פ שלא שטמו אע"פ שלא תקעו יכול אע"פ שלא שילמו ת"ל היא דברי רבי יהודה ומפרש טעמא מקרא נדרש לפניו ולא לאחריו ולא לפני פניו כלומר עיכובא דהיא נדרש דוקא אוקראתם דרור שלפניו ולא אשבתם איש אל אחוזתו של אחריזי ולא אתקיעה שלפני פניו וי"ל דה"פ ורבי יהודה האי דמעשה מעכב מכה ככה דאי לא הוה כתיב אלא כה ה"א דדרשינן ליה דוקא אקריאה שלפניו להכי כתיב ככה יתירא למדרשה נמי אע"פ שלאחריו: **מו"ה** הגלגל סמוך דגלגל. משמע מקום הרואה את הגלגל כדאמר (מולין דף ט:). ממוול ערפו מול הרואה את העורף ולהכי אמר רבי אלעזר מול הגלגל והלא לא ראו את הגלגל ירושלמי מנה מקיים ר"א הר גריזים והר עיבל שתי גזשיות היו עשו וקראו זה הר גריזים וזה הר עיבל על דעתיה דרבי יהודה מאה ועשרים מיל הלכו באותו היום על דעת ר"א לא וזו ממקומם ותו צירושלמי דר' ישמעאל אומר כל ציאות שנאמרו בתורה לאחר י"ד שנים נאמרו ו' שנים שכיבשו ועבד שנים שחילקו ודכותיה לא נאמר צרכות וקללות אלא לאחר י"ד שנים הימדי ר' חנינא קמיה ר' מנא והכתיב והיה צעזכרם את הירדן תקימו את האצנים האלה א"ל אצנים תקימו אותם מיד צרכות וקללות לאחר י"ד שנים נאמרות: **ובשהחזירוהו למקומו.** ואי קשה והא צדצרי הימים (ב) כתיב ושאו הלוים את הארון מרץ דהאי אחד מכ"ד מקומות שנקראו הכהנים לויס דהא כתיב הם ויעלו את הארון ואת האל מועד וגו' וכתיב העלו אותם הכהנים הלוים ופירוש הכהנים הארון והלוים אהל מועד וכליו וכתיב ויצאו הכהנים את ארון ברית ה' אל מקומו וכתיב צמלכיס ושאו הכהנים את הארון וכתיב ויעלו את ארון ה' ואת אהל מועד וגו' וכתיב ויעלו אותם הכהנים והלוים אי נמי הכהנים נטלוהו ממקומו אשר נטה לו דוד ומסרוהו ללוים והלוים נשאו עד ההיכל והכניסוהו הכהנים לדביר הרי כל המקראות מקיימים ועל זה אמר רבי יוסי כשהחזירוהו למקומו: יתר

ורבי יהודה האי יוענתה ואמרה מאי עביד ליה מיבעי ליה לאגמורי ללוים דבלשון הקודש וליילף קול ממושה ענייה ענייה גמיר קול קול לא גמיר תניא נמי הכי רבי יהודה אומר כל מקום שנאמר כה ככה ענייה ואמירה אינו אלא לשון הקודש כה ככה תברכו ככה דחליצה ענייה ואמירה דלוים: ברכות וקללות כיצד כיון שעברו ישראל את הירדן כו': תנו רבנן **הלא** המה בעבר הירדן מעבר לירדן ואילך דברי רבי יהודה אחרי דרך מבוא השמש מקום שחמה זורחת בארץ הכנעני היושב בערבה אלו הר גריזים והר עיבל שיושבין בהם כותיים מול הגלגל סמוך דגלגל אצל אלוני מורה שכם ולהלן הוא אומר **ויעבר** אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה מה אלון מורה האמור להלן שכם אף כאן שכם (ב) תניא אמר רבי אלעזר ברבי יוסי בדבר זה זיפתי ספרי כותיים אמרתי להם זיפתם תורתכם ולא מורה שכם אף אנו מודים שאלוני מורה שכם אנו למדנוה בגזרה שוה אתם במה למדתום * רבי אלעזר אמר הלא המה בעבר הירדן סמוך לירדן (ג) דאי מעבר הירדן ואילך הלא כתיב (ד) והיה בעברכם את הירדן דרך מבוא השמש מקום שהחמה שוקעת בארץ הכנעני ארץ חוי היא היושב בערבה והלא בין הרים וגבעות הן יושבין מול הגלגל והלא לא ראו את הגלגל רבי אליעזר ב"י אומר לא בא הכתוב אלא להראות להן דרך בשניה בדרך שהראה להן בראשונה דרך בדרך לכו ולא בשדות וכרמים היושב בישוב לכו ולא במדברות בערבה בערבה לכו ולא בהרים וגבעות תנו רבנן (ה) כיצד עברו ישראל את הירדן בכל יום ארון נוסע אחר שני דגלים והיום נסע תחילה שנאמר (ו) הגה ארון הברית ארון כל הארץ עובר לפניכם בכל יום ויום לויים נושאים את הארון והיום נשאוהו כהנים שנאמר (ז) והיה כנוח כפות רגלי הכהנים נושאי ארון ה' וגו' תניא (ח) רבי יוסי אומר בשלשה מקומות נשאו כהנים את הארון כשעברו את הירדן וכשהסיבו את ריחו וכשהחזירוהו למקומו וכיון

ליישר דרכיהם ולהורותם הדרך לפי שגלוי לפניו שעתיד הענן לפסוק צמיתת משה ולא ילך עם יהושע הורה להם לאחר שיעברו את הירדן לכבוש את הארץ ילכו דרך כבושה ודרך (ט) יישבו ודרך ארץ הכנעני שהיא ערבה ולא יקיפו סמוך לשפת הירדן דרך ארץ החוי שהיא הרים וגבעות אלא יכנסו לתוכה מנח מערב רחוק מן הירדן ויקיפו ויכבשו: **אחר שני דגלים.** כדכתיב צפרשת נשאת (י) גבי מסעות דגלים: **לפניכם.** משמע לפני כולכם: **בכל יום היו הלוים נושאים.** בני קהת כדכתיב ומשמרתם הארון והשולחן וגו' (במדבר א): **וכשסיבבו את ריחו.** כדכתיב (י) ויקרא יהושע בן נון אל הכהנים ויאמר אליהם שאו את ארון ברית ה' וגו': * **וכשהחזירוהו למקומו.** צימי שלמה לבית קדשי הקדשים כדכתיב ויצאו כל זקני ישראל ושאו הכהנים את הארון (מלכים ב) והיינו החזירוהו למקומו שכשהגלה צימי עלי מתוך בית קדשי הקדשים של משכן שעשה משה נטול (ש"ע ד) שהמשכן נקבע בשילה וכשהחזירוהו פלשתיים (ש"ע ט) לא היה לו מקום קבוע שהרי חרב משכן שילה ונשתחא צבית אבינדב (ש"ע ט) ומשם הביאו דוד לסוף עשרים שנה לבית עובד אדום (ש"ע ט) ומשם לעיר דוד (ש"ע ט) עד שבה שלמה את בית המקדש ובהנה לו הדביר לפניו מן ההיכל ואמנה טרקסין חוצלת במקום הפרוכת והוא קרוי מקומו המיוחד כדכתיב ויצאו הכהנים את ארון ברית ה' אל מקומו אל דביר הבית וגו' (מ"א ט): וכיון

1. ונגשה יבמתו אלי ליעני הוקנים והלצה נעלו מעל רגלי ויקרה בפניו וענתה ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אהיו: דברים כה ט
2. דבר אל אהרן ואל בני לאמר בה תברכו את בני ישראל אמור להם: במדבר ו כג
3. הלא המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש בארץ הכנעני הישב בערבה מול הגלגל אצל אלוני מרה: דברים יא ל
4. ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה והכנעני אז בארץ: בראשית יב ו
5. והיה בעברכם את הירדן תקימו את האצנים האלה אשר אנכי מצוה אתכם היום בהר עיבל ושרת אותם בשרי: דברים כו ד
6. המה ארון הברית ארון כל הארץ עבר לפניכם בירדן: יהושע ג יא
7. והיה כנוח כפות רגלי הכהנים נושאי ארון ה' ארון כל הארץ במי הירדן מי הירדן יברתן תמים הירדים מלמעלה ויעמדו בד אהיו: יהושע ג יב

- א) (מוספתא פ"א)
- ב) (ש"ס א) (פסחים סו.)
- ג) (צ"ל במדבר לג כ"ש)
- ד) (פרשה מד ה.) (לעיל)
- ה) (ראה י"ג.) (ה) (ס"א מישור.) (ט) (צ"ל בהעלותך.) (י) (יהושע ט.)

הגהות הב"ח

- א) גב' אף כאן שכת (מילא) חו"מ וי"צ רש"י ל"ג ליה ויבנקו פ' ראה נמי ליתיה: (ב) שם סמוך לירדן דכתיב והיה עברכם כל"ו ומינות דאי מעבר הירדן ואילך הלא נמחק וי"צ ק' הוא צילקו: (א) רש"י ד"ה ראה המה וי' נמערב הירדן מעבר הירדן ואילך הנה: (ד) ד"ה שושפין וי' מלך אשור מנבל ומתולת ומעול וגו' וישב בערי כל"ו ומינת אנשים נמחק:

גליון הש"ס

- גב' רבי אלעזר אבר ובי. עין צבטור שור ריש ברכות: רש"י ד"ה ובשהחזירוהו לפסוק. ומיני עוד ששאוהו הכהנים כשהיה דוד בורח מפני אכשלוס דכתיב בשמואל ב' ט"ו וישב דבוק ואיתר את ארון אלהים ירושלים וי"ל כיון דנכלל בכלל החרות מקומו מקרי חר. ועין רד"ק ביהושע ג' כפסוק והכהנים הלוים נושאים אותו:

מוסף רש"י

- ארון הברית ארון כל הארץ. ברית של הקב"ה שהוא ארון כל הארץ (יהושע ג יא). עובר לפניכם מקדש לפניכם לכתם לתוך הירדן (ש"ס).